ГОДИНА XLI. ЦЕТИЊЕ, у суботу, 18. августа 1912. БРОЈ 35.

ЦИЈЕНА:
За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера.
За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перпера на по године 6 перпера.
За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по године 10 франака у злату.
Претплата се прима само у годишњим и полугодишњим роковима.
Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Претплата се шаље непосредно Администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетиње, а коме је наручиоце г. Вељку Рамадановићу к. ц. агенту у Котор.
Дописи се шаљу Уредништву. Рукописи се не враћају.
Огласи се шаљу Администрацији и наплаћују се: за сваку ријеч или број од пет цифара из петит слова по 4 паре за први пут, а за сваки даљи пут по 2 паре. из виших слова сразмјерно више. Најмањи оглас наплаћује се 1 перпер. — Осим напријеименоване цијене од ријечи, наплаћује се по закону о таксама још по 50 пара за свако поједино оглашавање.

Власник: Државна Штампарија — Излази суботом — Одговорни уредник: М. Павловић

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела и заступника Нашег Министра Просвјете и Црквенијех Послова, по саслушању Нашег Министарског Савјета, а на основу члана 45. Устава и члана 2. закона о измјенама и допунама у закону о изборима народнијех посланика, ријешили смо наредити и наређујемо:

Пошто је упражњено посланичко мјесто за изборну капетанију вражегрмску смрћу попа Неда Михаиловића, — да се на дан 2. септембра ове године изврши накнадни избор народног посланика за капетанију вражегрмску, а за четворогодишњу скупштинску периоду: 1911, 1912, 1913 и 1914 године.

Наш Министар Унутрашњих Дјела и заступник Нашег Министра Просвјете и Црквенијех Послова нека изврши овај указ.

Цетиње, 18. августа 1912. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
Заступник Министра Просвјете и
Црквенијех Послова,
J. C. Пламенац с. р.

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Војног, Предсједника Нашег Министарског Савјета и заступника Нашег Министра Иностраних Дјела постављамо:

за вршиоца дужности команданта баталиона Никшићског капетана Стевана Павловића.

Наш Министар Војни, Предсједник Нашег Министарског Савјета и заступник Нашег Министра Иностраних Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 10. августа 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Војни,
Предсједник Министарског Савјета и
Заступник Министра Иностр. Дјела,
Генерал-ађутант, бригадир,
Митар Мартиновић с. р.

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Војног, Предсједника Нашег Министарског Савјета и заступника Нашег Министра Иностраних Дјела а на основу чл. 139. закона о устројству војске производимо:

у ађешадији:

у чин поручика потпоручике: Васиља Бећовића, Михаила Микетића, Риста Перовића, Лазара Ђуровића, Милоша Вујисића, Јока Ђуровића, Милована Гојковића, Радула Драговића, Радована Шарановића, Велимира Драгишића, Секула Влаховића, Милутина Поповића, Шћепана Драговића, Радула Ђуровића, Риста Стојановића, Секула Бошковића, Благоту Рамовића, Вида Ражнатовића, Милутина Радовића, Милоша Бошковића, Благоту Мићуновића, Михаила Мугошу, Радоицу Дамјановића, Милована Радуловића, Петра Милатовића, Петка Кликовца, Мињу Ђуровића, Богића Петровића, Мата Тодоровића, Новака Савељића, Богића Вучевића, Јована Вујовића, Мила Ђурашковића, Милисава Спаића, Ђура Станковића, Панта Мараша, Јакова Ракочевића, Луку Николића, Филипа Абрамовића, Алексу Бојића, Милована Мећикукића, Вукалицу Љумовића, Сокола Ујкића, Деду Љуцовића, Михаила Вујошевића, Михаила Марковића, Јола Кркељића, Тодора Мијовића, Ђорђију Шарановића, Перишу Лекића, Јагоша Ивановића, Петра Калезића, Арсенију Љешњака, Пера Вуковића, Војина Живковића, Пера Јанковића, Божину Башовића, Вукашина Пајовића и Спаса Јанковића, са старјешинством од 2. фебруара пр. 1911. год.

у артиљерији:

у чин поручика потпоручике: Јована Петричевића, Јагоша Вујисића, Миливоја Павићевића, Миљана Ивановића, Гаврила Килибарду и Милована Вујовића са старјешинством од 16. маја пр. 1911. год.

Наш Министар Војни, Предсједник Нашег Министарског Савјета и заступник Нашег Министра Иностраних Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 6, августа 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Војни,
Предсједник Министарског Савјета и
Заступник Министра Иностр. Дјела,
Генерал-ађутант, бригадир,
Митар Мартиновић с. р.

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Војног, Предсједника Нашег Министарског Савјета и заступника Нашег Министра Иностраних Дјела, а на основу члана 225. тач. 9. Закона о устројству војске, производимо:

у чин поручика пјешадије, официре народне војске: Сима Николетића, Милоњу Мићовића и Јакова Дамјановића.

Наш Министар Војни, Предсједник Нашег Минастарског Савјета и заступник Нашег Министра Иностраних Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 15. августа 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Војни,
Предсједник Министарског Савјета и
Заступник Министра Иностр. Дјела,
Генерал-ађутант, бригадир,
Митар Мартиновић с. р.

РАСПИС
СВИМА КАПЕТАНСКИМ СУДОВИМА

Главна Државна Контрола извјештава ово Министарство да многи од капетанских судова „не испуњавају одредбе закона о таксама, на име: не таксирају извршне судске пресуде и ријешења.“

Те пошто се нереспектирања јасних законских одредаба као и неједнака примјена наређења закона о таксама не може и на даље толерирати, то се наређује капетанским судовима да се од сада строго придржавају наређења закона о таксама приликом таксирања свих судских аката у парничној процедури судској а нарочито пак приликом таксирања извршних судских пресуда.

Број 5752. Из канцеларије Краљ. Министарства Правде. 16. августа, 1912. г. Цетиње.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— Његово Величанство Краљ Господар у недјељу је био са Њеним Краљ. Височанством Књагињицом Вјером на Ловћену, одакле се истог дана пред вече вратио на Цетиње, праћен г. г. Л. Мијушковићем, др. А. Гвозденовићем, др. Перазићем, маршалом Двора Греговићем и начелником министарства С. Рамадановићем. Том приликом су са Њ. В. Краљем Господарем били и аустриски посланик г. барон Гизл с г-ђом и сином, француски посланик г. Енар са секретаром г. Таљаном и њемачки посланик г. Екарт с г-ђом.

— Његово Величанство Краљ Господар у сриједу послије подне направио је излет аутомобилом до Никшића са овдашњим руским послаником г. Гирсом, а праћен г. Л. Мијушковићем и маршалом г. Д. Греговићем, одакле се сјутра вече вратио.

Том приликом Његово Величанство Краљ Господар благоизволио је обићи цијело поље никшићско аутомобилом и посјетити војнички логор у Моракову.

— Аустро-угарски војни аташе г. капетан Хупка, у сриједу је приспио на своје опредјељење.

Цетиње, 18. августа

Ријетко су кад раније као овога љета догађаји на црногорско-турској граници били тако озбиљни и тешки. По посљедицама својим могли су бити и судбоносни.

Најприје је била повријеђена у почетку мјесеца јула наша граница у Зети. Војници царске отоманске војске напали су на мирне црногорске поданике. Неколико су их *на црногорскоме земљишту* поубијали, па, не задовољивши се тијем, још су и њихова мртва тјелеса варварски унаказили. То су утврдили очевидци — представници наших и отоманских власти. Са стране сусједа, који вели да са Црном Гором жели одржавати добре односе, пријешло се преко те жалосне чињенице равнодушним ћутањем.

Мало дана касније дође ново изазивање. Погранична турска стража код Мојковца опали без повода из пушака на нашу стражу из шанца, који је бесправно начињен на црногорском земљишту. У трен ока сасвијем природно развио се крвави бој. Био је захватио велики размјер. То је потпуно разумљиво кад се зна, да наши пограничари одавно велику невољу трпе од турских кула и шанчева на нашем земљишту дуж наше границе, из којих се тако рећи сваки дан врше напади на црногорске поданике.

Овдашњи отомански посланик сувише нагло и, по доцнијем признању саме своје владе, сувише далеко од правих њених наредаба, користио се том приликом да присвоји себи право жалбе и протеста, које је само нама припадало. Краљевска Влада одговорила му је сагласно достојанству Црне Горе. Његов корак, који се може само жалити, дао је, без наше воље, оштар обрт ствари, која се могла изравнати, да је код супротне стране било више добре воље и правичности.

Догађаји, који су затијем сљедовали, бацили су у велико узбуђење све наше становништво дуж источне границе. Дан за даном низаху се крвави сукоби, који су као по договору изазивани са турских кула на разним тачкама црногорско-турске границе од Велике до Добриловине. С обзиром на силно озлојеђење становништва, којем су гранични спорови са Турском одузели најобичније услове живота, није тешко појмити озбиљност положаја и величину одговорности наших власти. Улога би им била много лакша да су од пограничних царских отоманских власти одмах добиле лојалну потпору и да у сусједној беранској нахији некако у исто доба није био извршен над српским живљем ничим изазвани, ничим оправдани покољ. Под утиском тога покоља, под притиском бола невољних пребјеглих породица и под паљбом царских пушака и топова, чија ватра уништаваше домове прекограничне браће, цјелокупно наше погранично становништво захватио је плам гњева, који се пренио и на сву земљу.

У таквим судбоносним приликама, у таквим ризичним тренутцима, кад је само једна искра довољна да прије времена и против наше воље запали пожар, којем је подесно горриво било у општем народном узбуђењу, Краљевска Влада сматрала је за своју родољубиву дужност, да се с једне стране својом представком обрати Великим Силама, а с друге стране, док од овијех не стигне одговор, да на граници и у земљи предузме извјесне мјере за безбједност отаџбине.

Предузимање тијех мјера било је неопходно нужно и оправдано послије изненадног одласка отоманскога посланика са Цетиња и прекида његових дипломатских односа са Краљевском Владом.

Пошто је спор био предан у руке Великих Сила, Црна Гора је, и ако са нестрпљењем, мирно очекивала њихово ријешење. Напади на нашу границу међутијем не престајаху, а држање сусједне Отоманске Порте према свему томе није било управљено на стварање спокојства и на давање задовољења правди и човјечности.

Ономад су овдашњи дипломатски заступници Великих Сила по налогу својих влада код Његова Величанства Краља и Краљевске Владе учинили заједнички корак у циљеви одржања мира. У пријатељском облику дали су своје савјете и изјавили у име својих влада жељу, да Црна Гора са своје стране не би дала повод за нарушење мира и садашњега стања ствари на Балканскоме Полуострву.

Његово Величанство Краљ и Кр. Влада изложили су представницима Великих Сила тешки положај Црне Горе, која усљед неуређености своје границе према Турској и сталних напада на своје земљиште бива ометана у мирном економском напредовању. Дали су увјерење да Црна Гора нема нападачких намјера, већ да се само брани од напада на своје земљиште. Црна Гора неће ништа предузимати насупрот жељама Великих Сила, ма да су јој гранични спорови са Турском учинили садашњи њен живот и несносним и немогућим. Краљ и Влада изјавише, да је добро расположење Великих Сила према Црној Гори драгоцјено за њену будућност, па се с тога надају, да ће исте наћи начин, да се гранична питања са Турском једном среде на корист мира и на добро обадвију страна, али да се са независношћу Црне Горе никако не може сложити то, да се и даље на њеноме земљишту трпе турске куле и шанчеви, откуда бива ометан мирни рад и угрожаван и сами живот црногорских поданика.

Спрам свега изложеног постоји тврда нада, да ће, захваљујући посредовању Великих Сила, *мирним*

путем, који и ми вазда претпостављамо употреби крајњих мјера, бити задовољена наша праведна ствар, за коју је Црна Гора вазда јуначки хрвала.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

Издање Српске Књижевне Задруге. У штампи је и до мјесеца октобра биће готово ново XXI. коло Српско Књижевне Задруге. У ово коло улазе ова дјела: 1) „Мање пјесме Петра Петровића Његоша", издање приредио д-р Милан Решетар, предговор написао Павле Поповић; 2) „Сањало" и „Монах Ђенедије" од Милорада П. Шапчанина, издање приредио и студију о цјелокупном књижевном раду Шапчанинову написао д-р Јован Скерлић; 3) „Нове", роман Јелене Ј. Димитријевић; 4) „Антологија хрватске приповијетке", издање приредио и предговор написао д-р Бранко Дрекслер; 5) „Робовање и величина војничког позива", приповијетке Алфреда де Вињија, с француског превео Душан Л. Ђокић; 6) Демостенове бесједе, у преводу Јована Туромана, који је нарочити увод написао; 7) Меколејеви „Огледи", два његова најчувенија огледа о Бекону и Милтону, у преводу са енглескога Божидара Кнежевића и Владислава Савића. — Ово коло штампа се, по ријешењу Задругине Скупштине, у 11 000 примјерака.

Четрдесетогодишњица Прерадовићеве смрти. У недјељу 5. ов. мј. навршило се четрдесет година, што је у туђини умро велики пјесник генерал Петар Прерадовић. Умро је у туђини и младеж словенска, која је пошла, да прпе онђе науку, настојала је ревносно око тога, да мртве остатке пјесникове пренесе у домовину. Значај Прерадовићев по Хрватску велики је. Његове су пјесме постале популарније од његових идеја, јер од потоњих продрло је само мало њих у најширу масу. Прерадовић је додуше оцијењен у нашој књижевности у више наврата, али како смо се у савременој критици и одвише разглагољали, заборавили смо на оне, који су својим великим дјелима омогућили у опште постојање наше литературе. У оној великој групи правих богоданих пјесника, којима је обиловао хрватски литерарни свијет до под крај прошлога стољећа, Прерадовић заузима једно од првих мјеста и није без веза са својим савременицима, а није ни без утицаја остао на оне, што су иза њега пропјевали. Прерадовић је еминентно рефлакскиран и наиван пјесник по узору великих њемачких класика. Треба само споменути, да је у драматском поему Краљевића Марка хтио да симболује живот, развитак и судбину једнокрвне браће Срба и Хрвата и да га заодјене једним фаустовским проблемом. То је једно можда од најмисаонијих дјела српско-хрватске књижевности упоредо под истим утиском спјевано као „Горски Вијенац", а велико као слични продукти словенске лијепе књиге. За шест година стотину ће се година навршити, што се родио нама. Одужимо се њему. Десет година — за цијело ће некоме пасти на ум, како да се то најбоље учини.

Далматинске цртице чешке списатељице. У модерној чешкој артистичко-литерарној ревији „Новине", која излази у Прагу под уредништвом критичара Ф. Шалде, излазе од некога времена под насловом „Сличице с пута" красни описи далматинских мјеста од одличне чешке романсијерке Ружене Свободове. То су мали пластични медаљони, израђени ванредним даром опажања и осјећајем љепоте. У кратким, лаконичним реченицама, пуним крјепости и чара умјетничког, захваћен је живот људи и ствари далматинских крајева. Цртице Свободове немају ништа туристичког, те се читају као најбоље пјесме или новеле. До сад је описала Сплет—Кастел, Трогир и кућску крајину, а сада пише о Дубровнику. Добро би било, да се те красне цртице преведу на наш језик.

† Алексеј Сергејевич Сиворин. У Петрограду је ноћу између петка и суботе 11. о. м. умро А. С. Суворин, чувени руски журналиста и писац, сувласник највећег руског дневника „Новое Время". А. С. Суворин родио се г. 1834, у селу Коршаву у воронешкој губернији као син обичног сељака, који је касније служио у војсци и добио насљедно племство. Млади Суворин добио је војничко образовање, али се посветио литератури и журналистици. Г. 1861. ступио је у редакцију московске „Руске Рѣчи", а кад је лист престао, писао је популарне књижице за народ. Г. 1876. преузео је с В. Ј. Лихашевим лист „Новое Время", и од то доба посветио је свој главни рад у њему.

Као журналиста истакао се Суворин у главном својим чувеним фељтонима, у којима је претресао сва важна јавна питања. Суворин је написао такође неколико драматских радова, од којих је познатији у нас „Татјана Рјепина". Брзо после предузећа „Н. Времена" основао је Суворин велико накладништво, које је у реду руских накладништва заузело једно од првих мјеста. Међу осталим издаје накладништво красну и ваљану збирку „Дѣсѣвая библиотека". Политички утицај Суворина и његова листа, који је послѣдњих година прешао у својину комадитног друштва, био је нарочито прије увођења уставности у Русији огроман, али више није такав због колебљивог држања у доба преврата послѣдњих година.

Књига о сушици. Проф. др. М. Јовановић написао је једну књигу о сушици. Она носи наслов „Јектика (сушица, туберкулоза) како постоји, како се шири, како се сузбија и лијечи". Има 14 слика, а у издању је друштва за чување народног здравља у Србији. Књига износи два табака и увезана је у тврде корице. У борби против јектике (сушице или туберкулозе), која је у нашем народу узела маха и затире подмладак његов, можемо само онда успјети, ако и народ увиди потребу и корист те борбе, па да буде вољно и разумно у њој учествовао. А да до тога дође, мора се неуки и необавијештен народ најприје поучити и обавијестити, те да и он види, с каквим се непријатељем бори и које је најпоузданије оружје у тој борби. Стога је и друштво за чување народног здравља издало књигу под горњим насловом, у којој су ови одјељци: 1. Нас јектика немилице затире. 2. Против ње ваља се разумно борити. 3. Како се обично јавља. 4. Шта јој је узрок. 5. Други облици туберкулозе. 6. Може ли се туберкулоза насљедити. 7. Наклоност јектици може се и у каснијем животу развити. 9. Од куд долази клица туберкулозе. 9. Како и којим путем уђу клице туберколозе у човјечје тијело. 10. Да се од клица туберкулозе сачувамо. 11. Како нас сама природа од ње брани. 12. Да заражено тијело не оболи. 13. Да туберкулозан болесник оздрави. 14. Поједини људи, удружења власти и држава у борби против туберкулозе. Ову народну књигу препоручујемо нарочито општинским, црквеним и школским властима и новчаним заводима да је у већем броју набављају и бесплатно растурају међу сиромашнији свијет, који са незнања о тој заразној болести највише и пати и затире се. Цијена је књизи: на комад по 30 п., у партијама по 25 ком (и више) 20 п.

Књижевни оглас. Проф. Јован Николић с Цетиња, који је био секретар пок. Вој. Петру С. Вукотићу у послѣдњем рату, објављује: Назад једну годину и нешто више јавио сам преко новина, да ћу издати моје дјело Живот и дјела Црногорског Војводе Петра Стефанова Вукотића, Оца Њеног Величанства Краљице Милене. Али баш тада се обратих његовој породици и најближој својти, као и некијем његовијем садружницима, те ми послаше толико важнијех и интересантнијех података из његовог рада и живота, да је мој рад умножен за једну трећину више тако, да на мјесто ондашњијех 10, сада ће бити преко 15 штампанијех табака.

Важност мога рада остављам критици, а само ћемо толико рећи, да сам прикупио много драгоцјенијех података, који ће бити од врло велике користи историописцима ратне политичке црногорске историје, које би на свагда прогутала вјечна заборавност, јер нам је добро познато, да су сви важнији ратни политички догађаји у нашој домовини цијеле друге половине XIX вијека тијесно и нераздвојно скопчани са радом тога црногорског Великана и Јунака!...

Наш садашњи нараштај много гријеши сјенима својих предака, јунака — мученика, зашто допушта, да затрпа вјечна заборавност њихова велика и јуначка дјела, која би служила за украс на страницама наше историје, као што служе дијаманти на украс крунама и дијадемама на престолима свјетскијех господара! — Наш садашњи нараштај заборавља, *„да су заслуге предака, капитал потомака!"*

Пошто умножих мој рад и пошто се у исто вријеме повисише и рачуни о трошковима издања, те не могах сам, да елегантно и достојно имену дјела, издам мој рад, то се обратих Краљевском Министарству Војном са молбом, да ми из пијетета према сјени тога великога вође — ,унака, помогне издати дјело. Краљевско Војно Министарство одговори ми, да ће издати мој рад, под условом да се наприје прегледа дјело, па послије да се предадне Управи Војне Штампарије. Министарство је Војно прегледало књигу и до који дан биће предато Управи Штампарије, која ће мој рад у најелегантнијем издању печатити и с најљепшом сликом Војводе Петра Вукотића.

Зато се обраћам љубитељима књиге, мојим пријатељима и познаницима, а особито поштоваоцима витешке сјени Војводе Петра Вукотића, да се потруде, око скупљања претплате те да би се у неколико помогло елегантнијему издању дјела.

Цијена је књизи један перпер и 70 пара. Претплату треба слати потписаноме на Цетиње, који ће свакојему претплатнику незадржано послати књигу из накладе Војне Штампарије.

Прва „Плава књига". Плаве књиге, жуте књиге, бијеле књиге, зелене књиге, и каквим још бојама не названа таква објављивања, нама су данас тако обична, да уопште више и не мислимо на то, одакле води поријекло то необично означавање бојама појединих књига. „Фигаро" сад рачуна, да је пронашао најстарију такву књигу. Она је француска и носи име „Livre rouge" — Црквена књига. То је једна званична штампана свеска, која је 1. априла 1790. године поднијета народној скупштини. Садржина јој је била огроман материјал бројева о тајним издатцима за вријеме владавине Луја XV. и Луја XVI. Под тим владаоцима износили су тајни издатци просјечно годишње по више од петнаест милиона.

Ново позориште. На Лиду у Млецима биће подигнуто ново велико модерно позориште, у коме ће се изводити најбољи музички продукти талијански. Приказиваће их најјаче снаге у најдостојнијој форми. Сезона ће сваке године трајати три мјесеца. Цијелу ову акцију води Росети, бивши редитељ позоришта „Констанци" у Риму. Подупиру ово подузеће композитор Пучини, Маскањи и Леонкавало. Планови су већ готови. Грађење ће бити у старом млетачком стилу. У позоришту ће моћи стати на 2000 душа.

Маснеова оставштина. У оставштини Жила Маснеа нађене су, као што јављају, три опере: „Клеопатра", „Пендург" и „Амадис". Прва ће се приказивати још ове зиме у једном од париских позоришта.

Друга два дјела узела је „Велика Опера" париска.

„Клеопатра" ће се међутим још раније приказивати у Монте Карлу, гдје је била премијера и опера „Рима", која је била посљедњи тријумф Маснеов.

Издања „Матице Хрватске" „Матица Хрватска" издаје за своје чланове међу редовним издањима за год. 1912. ових седам књига: 1. Др. А. Базала: Повјест филозофије, књ. III. Филозофија најновијега доба. — 2. Хрватско коло, научно-забавни зборник, књ. VII., с умјетничким прилозима и књижевним радовима Вј. Клаића, дра. О. Кучере, И. Пасарића, Ђ. Сабо-а, др. Ф. Шишића, М. Нехајева, д-ра. П. Карлића, д-ра. Б. Дрехслера, д-ра. А Тресића-Павишића, М. Сабића, д-ра. Драг. М. Домјанића, Влад. Назора, д-ра. М. Шеное, Л. Ладањскога, А. Г. Матоша, Иве Црнића, Фр. Галовића, Мила Мистре, Андрије Милчиновића, Боже Ловрића, Динка Шимуновића, М. Огризовића, Адама Костелића, Ј. Косора и других. — 3. Данте-Кршњави: Божанствена комедија, II. дио — 4. Мережковски: Петар Велики, чувени роман руски у преводу Ј. Пасарића. — Адела Милчиновић: Без среће. Драма у 3 чина. — 6. VI. Назор: Хрватски краљеви, пјесме. — 7. Бранислав Нушић: Приче, збирка хумореска и прича најбољега српскога хумористе. Међу изванредним издањима за год. 1912. издала је већ Матица: 1. Јосип Косор, Пожар страсти драма, цијена К 1.— за чланове, књижарска цијена К 1·50 и 2. Иво Војновић: Госпођа са сунцокретом. Цијена за чланове К 1·50, књижарска цијена К 2.—. А доштампавају се као ванредна издања: 3. др. Т. Маретић: Хомерова Илијада, ново издање с предговором д-ра. Ђ. Корблера: Хомерове пјесме у свијету новијих истраживања. Цијена К 3·— за чланове, књижарска цијена К 4·—.— 4. Др. Ф. Шишић: Хрватска повјест III., од Јосипа II. до год. 1848. Цијена К 1·50 за чланове, књижарска цијена К 2·—. Матична издања редовна и изванредна почеће се растурати у октобру. Чланови плаћају К 6, а могу се пријавити и уплатити чланарину код Матичних повјереника и у Матици Хрватској.

НАРОДНО ЗДРАВЉЕ

Вода за пиће

Вода нам је врло потребна. Без воде не бисмо могли живјети.

Воду употребљавамо за пиће, за умивање и купање, за прање рубља и свега другога, за мијешање хљеба и кување јела, за појење стоке, за заливање поврћа и наводњавање њива и ливада, и за многобројне друге потребе.

Бода нам је потребна сваког часа.

Зато на воду морамо обратити врло велику пажњу.

Најглавније је да вода буде чиста и да је има увијек доста. Нарочито вода, коју употребљавамо за пиће, мора бити сасвим чиста и здрава.

Чиста и добра вода познаје се по овим знацима: безбојна је, нема никаквог мириса, свјежег је укуса, потпуно је бистра, пријатно је хладна, нема много креча.

Ми воду, коју пијемо и употребљавамо за друге домаће потребе, добијамо из извора, бунара (ублова), ријека, или као кишницу, или као снијежницу од растопљенога снијега.

Кишница и снијежница су добре за прање рубља и за друге домаће потребе, али нијесу за пиће. У њима је махом много труња и друге нечистоте, а често има и кужних клица, из којих се послије развију много и опаке болести.

Вода из ријека и потока доста је добра и здрава, и може се употријебити и за пиће, али не треба захватати воду у близини већих насељених мјеста, нарочито испод ових мјеста, јер се у ријеку или поток баца и стаче разна нечистота и вода се загади.

Најбоља је вода за пиће из извора и бунара, само ако су бунари дубоки, а нијесу у близину баруштина, гробља, ђубришта и нужника.

При копању бунара у нас се врло често гријеши. Бунари се махом копају на најнижим мјестима, у близини ритова јаруга, остављају се плитки. Чим се јаве прве јаче жице воде, обично се прекида копање, па са бунар зида.

По варошима обично бунарска вода није добра и здрава за пиће. Она има некакав задах, љигави се и непријатног је укуса. То је због тога, што при копању бунара не пазе, него или бунар плитко ископају, те ухвате само ону воду, која је плитко испод површине, или су у близини бунара ђубришта, помијаре и нужници, па се она нечистота из ових мјеста стаче у бунар, јер је бунар много дубљи, но што је нужник и помијара.

Код бунара још на нешто не пазимо. Бунар обично остаје онако откривен, те унутра може лако упасти сваки гад, а често упадне кокош, мачка или и дијете.

На воду треба обратити врло велику пажњу, особито на воду за пиће. Многе болести долазе само због нечисте воде. А многе и врло опасне болести преносе се водом.

Вода је извор нашег живота и најбољи чувар нашег здравља, али само добра и здрава вода. Нечиста и загађена вода је прави отров и извор многих болести, па и смрти.

Побринимо се за добру и здраву воду.

Конгрес земљорадничких задруга

Седамнаести конгрес српских земљорадничких задруга у Србији биће 22. и 23. августа ове године у Зајечару. На овоме конгресу земљорадничке задруге заступаће нарочити пуномоћници — задругари.

Конгрес ће отворити 22. августа у осам сати прије подне С. М. Лозанић, предсједник Главног Савеза Земљорадничких задруга. По отварању конгреса биће помен умрлим задругарима а за тим ће седам задругара држати по реду своја предавања. То је општи састанак.

На састанку пуномоћника земљорадничких задруга, који ће бити 22. августа у три сата по подне, имају приступа само пуномоћници земљорадничких задруга, почасни и дописни чланови главног савеза. Осим ова два састанка биће 23. августа од 6 до 8 по подне и састанак свршених ђака задружене школе, на којим имају приступа они, почасни и дописни чланови главног савеза.

Тринаеста скупштина главне земљорадничке кредитне задруге биће 23. августа. На овој скупштини учествују само пуномоћници земљорадничких задруга, почасни и дописни чланови главног савеза, који су задругари ове задруге.

Учасници на конгресу имају повластицу у вожњи и у одласку и у повратку и то на лађама у половину а на жељезницама у четвртину цијене.

НАРОДНА ПРИВРЕДА

Старо саће

Изнијећемо неке чињенице, које нам говоре, шта треба да радимо са старим сећем. Старо саће има једино вриједност неку за истресаљку, јер се при истресању меда не крха лако. Али кад се при истресању меда из младога сећа пази и кад се употреби таква истресаљка, у којој се може саће окренути у трен ока на другу страну, онда старо саће губи и овдје ону једину вриједност. Дакле можемо рећи, да све прилике говоре против старог сећа.

1.) Старо саће издаје мање воска од младога сећа. Воштина стара н. пр. 5 изда око 35% воска; 2 године стара 50%; од једне године стара 60%; а оно саће у којем није било легла изда око 90% воска. Сасвим ново саће има бијелу боју, али у брзо добије отворено жуту боју од испарења у кошници. Што је саће старије, све је жута боја угаситија, док старо саће не поцрни сасвим. Према томе знаће пчелар при купавању воштине, да се равна.

2.) У старом сећу су ћелице, у које је матица више година легла, из којих је изишло толико генерација пчела, плиће и уже од ћелица у младом сећу, јер од сваке нимфе (чаурка) остаје не само на дну ћелице него и по странама ћелице слој од кошуљица. Само онај слој на дну ћелице је већи односно дебљи од слоја по страни ћелице. Између поједи-

них кошуљица на дну ћелице налази се и нешто остатака од хране, док су по странама од ћелице једно за друге прирасле. Из овога излази, да су старом сачу не само ћелице плиће и уже, него да из тих ћелица изилази све слабија генерација пчела, јер у стјешњеној ћелици не може се инсекат развити као што треба. Рационалан пчелар према томе неће у плодишту трпјети старије саће од двије три године.

3.) Старо саће, у које је матица годинама легла, није добро ни у медишту употребљавати, јер према оном што смо рекли под 2.) такве ћелице пчеле прије напуне медом од ћелица у младом сачу. Ово може бити од рђавих посљедица, ако пчеле на таквом сачу зимују. Пчелар ће у јесен при ревизији кошница оставити свакој кошници 7—9 оквира меда. Он је сад без бриге, јер живи у тој нади, да ће његове кошнице имати за доста меда све до у пролјеће, док не удари паша. Сваки пчелар и треба да остави свакој кошници бар 7 оквира, да би пчеле имале у пролјеће меда све до багрене, јер рана пролјетња паша (од воћа) често омахне због рђавог времена, па пчелар неће кубурити. Па ако рана пролјетња паша и не омахне, то мед пчелару не пропада, јер га може отклапати, да га пчеле измијешају са новим медом или може стари мед употребити за спекулативно прихрањивање. Па опет може пчелар, да се превари у рачуну, јер у оних 7 оквира меда у старомe сачу има увијек толико меда као да је пчелар оставио 3—4 оквира или још и мање меда у нормалним ћелицама. Крај ће бити то, да ће на пчеле у пролјеће помријети од глади, нарочито ако је зима била непостојана и ако се до у пролјеће протегне. Ми ћемо се чудити, како то да нам је кошница умрла од глади и како да је потрошила меда из 7 оквира, кад је толико меда довољно и за најјачу американку све до у пролјеће, док не удари паша у велико. Класичан примјер у овом погледу навео је Иван Маширевић у „Српском Пчелару“ год. III. стр. 155., листу, који већ четрнајест година у С. Карловцима излази под уредништвом честитог и вриједног г. Јована Живановића, чијим се радовима врло често користимо, па и овај чланак из тога ваљаног листа преносимо.

4.) Старо саће је носилац клица од заразних болести као што смо већ у једном чланку показали и као што то научна испитивања говоре. Старо је саће легло свакој нечистоћи и гаду, као што је уопште код свих животиња старо гнијездо легло гаду и нечистоћи.

5.) Старо саће је много теже од младог сића. И то може многога пчелара да превари при одабирању кошница за пресад или при куповању. Под руком изгледа једна плетара довољно тешка, па опет да у њој има мало меда. Јер док се у плетари саће подрезује и пчеле саграде доље ново саће, то у врху и горе у кошници може бити саће старо много година, а баш горе је мед. Старо је саће двапут и трипут теже од младога сића.

6.) Саће упија мирис из меда. Што је саће старије, све већма вуче у себе мирис. А тако исто мед вуче боју од сића и буде мутан и што је саће старије, биће и мед мутнији и дакако то не годи оку, нарочито оку трговца.

7.) Старо саће и матица не радо залеже. За то треба измјенити и дати прилике пчелама, да граде ново саће, јер то одговара природи пчелиној, која мора да гради саће нарочито у рojидби.

8.) У сачу има мравиње кисјелине. Што дуже стоји ван кошнице, све више губи ту кисјелину и наравно, да старо саће прије изгуби мравињу кисјелину него младо саће. Саће, које је било дуго ван кошнице, неће матица да залеже.

Из поменутих чињеница види се, да је старом сачу одзвонило, и пчелар ће дати прилике пчелама, да сваке године обнове саће рачунајући том приликом, да му се саће за двије или три године потпуно занови.

Али не треба нико да се буни што ће наћи и противних мишљења. Има кошница у којима саће траје 20—30 и више година; има пчелара и то угледних пчелара, који веле, да се у суженој ћелици може развити потпуно пчеле, јер у таквој ћелици има још увјек довољно мјеста; има пчелара, који веле, да кад пчеле осјете, да су ћелице постале плиће и уже, то оне разграде ћелице од темеља и изведу ново саће а тим наравно нестане онога слоја од кошуљица на дну и по странама ћелице. Све то не треба да нас буни, него према доказаној истини напоље са старим сићем из кошница. Свуда може бити изузетка али ми знамо, да изузетак не чини правило.

Кад је крава најмљечнија?

Има много утицаја од којих зависи већа или мања мљечност крава. У првом реду мљечност зависи од тога какву расу држимо, а у другом реду мљечност зависи, и то јако зависи, и од количине и квалитета хране којом музаре хранимо. Али има и других утицаја и околности који чине, да краве исте расе и које се хране на исти начин не дају увијек исту количину млијека. Податке, које ћемо овдје изнијети прикупила је сточарска задруга у Алгају, у Баварској. Та задруга пратила је годишњу мљечност око 3000 крава разне старости и све је то тачно биљежила. Том приликом утврђено је да су све краве давале годишње просјечно по 3113 килограма млијека 3·64% масла. Тим прикупљеним податцима задруга је објаснила и оне многе споредне утицаје на већу или мању мљечност крава.

Ево тих утицаја:

1. Како утиче вријеме телења на годишњу продукцију млијека? — Краве које су се отелиле у:

новембру	дале су, њих	621	просј.	по	3122	кгр.	г.
децембру	„ „ „	400	„	„	3270	„	„
јануару	„ „ „	301	„	„	3224	„	„
фебруару	„ „ „	265	„	„	3259	„	„
марту	„ „ „	298	„	„	3254	„	„
априлу	„ „ „	186	„	„	3019	„	„
мају	„ „ „	155	„	„	3021	„	„
јуну—октобру	„ „ „	774	„	„	2985	„	„

Из предњег прегледа види се, да је највећи број телења у зимским мјесецима новембар—март, а то свакако није случајно већ је тако подешено из извјесних добрих разлога. Ти су разлози, што краве, као што се из прегледа види, које се отеле у зимским мјесецима дају годишње више млијека, него ли оне које се отеле у љетњим мјесецима. То долази отуда што по овом начину други период лактације, период пресушивања, пада у љетње мјесеце када бујна паша сочних трава јако утиче да се мљечност што дуже задржи на висини. Када овај други период лактације пада у зимске мјесеце, као што је то случај код оних које су отељене у љетњим мјесецима, онда период пресушивања пада у зимске мјесеце и лактацију је много теже одржати на висини. И наше вриједне домаћице тврде, јер знају из укуства, да краве „озимкуље“ остају дуже мљечне и дају просјечно више млијека. Овакав начин могућан је само тамо гдје сточари имају топле, видне и чисте стаје за своју стоку и гдје је за стоку спремљено доста и добре хране.

2. Како утиче размак времена које је протекло између пресушивања и телења на сљедећу мљечност? — Ово је питање врло важно за нас, јер се у овоме погледу не води готово никаква рачуна. Наши сточари пусте своје краве да врло рано пресуше. Ово је штетно из два узрока. Прво, добија се за краће вријеме мање млијека, а друго овим раним пресушивањем штетно се утиче на сљедећу лактацију. Алгајска задруга вршила је и у овоме погледу испитивања па је нашла: да је размак аремена који је протекао између пресушивања и телења знатно утицао на сљедећу продукцију млијека. Ево тих података:

44	краве са	размаком	10	дана	дале	по	3026	кгр. г.
60	„ „	„	11-20	„	„	„	3143	„ „
137	„ „	„	51-60	„	„	„	3450	„ „
206	„ „	„	61-70	„	„	„	3375	„ „
183	„ „	„	70-80	„	„	„	3281	„ „
131	„ „	„	80-90	„	„	„	3197	„ „
102	„ „	„	90-100	„	„	„	3198	„ „
176	„ „	„	преко 100	„	„	„	2874	„ „

Најмљечније су дакле оне краве, које се пусте да пресуше на 7—8 недјеља пред телење. Ако краве пресуше раније или доцније, оне у сљедећој лактацији дају знатно мање млијека.

3. Какав је утицај старости на продукцију млијека? — Сточарима је познато, да првотелкиње не дају многа млијека, али има и таквих сточара, који такве краве јако подцјењују и одмах их као слабомљечне продају. Тачном контолом над 3000 крава разне старости утврђено је у алгајској задрузи да су:

628	крава код	I	телења	дале	год.	по	2697	кгр.
600	„ „	II	„	„	„	„	1951	„
551	„ „	III	„	„	„	„	3252	„
455	„ „	IV	„	„	„	„	3339	„
332	„ „	V	„	„	„	„	3468	„
215	„ „	VI	„	„	„	„	3443	„
219	„ послије	VI	„	„	„	„	3156	„

Краве дакле дају највише млијека у доба четвртог, петог и шестог телења. Код млађих крава мљечност још није довољно развијена, а код старијих знатно опада. Отуда излази наук: младе краве, које су иначе здраве и добро развијене, не треба одмах отуђивати због слабомљечности, а старије краве, краве послије седмог телета, ако се сваке године теле, или послије девет година старости, не треба више држати, већ их по могућству замијенити млађим, јер поред мањег приноса у млијеку дају и подмладак који се не може такмичити са подмлатком млађих крава. Поврх тога, што год су краве старије то се теже уновчавају, јер слабе, погубе зубе па не могу да се подгоје.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Бугарска пријестоница нашој. Приликом прославе двадесетнетогодишњице владавине Његовог Величанства Краља Фердинанда, заступник предсједника цетињске општине телеграфским путем честитао је бугарској пријестоници у име грађанства наше пријестонице. Сада је заступник предсједника општине наше пријестонице добио од г. И. Гешова, софиског кмета, овај писмени отпоздрав: „Многоуважеви Господине Предсједниче, с великом радошћу примих Ваш срдачни поздрав и добре жеље, исказане вашим телеграмом од 3. овог мјесеца, приликом двадесетпетогодишњег јубилеја нашег мудрог Господара Његовог Величанства Краља Фердинанда I. — У име софиских грађана и у име своје, изражавајући Вам највећу захвалност на топлим осјећајима братског црногорског народа, молим Вас, Господине Предсједниче, да изручите грађанима Црногорске Пријестонице наше искрене жеље за успјех и напредак храброг братског црногорског народа, с којим се налазимо у најсрдачнијим и пријатељским односима. Користим се овим случајем да Вам поднесем, Господине Предсједниче, своје најодличније поштовање. Софиски кмет И. Гешов“.

Министарске вијести. Министар унутрашњих дјела и заступник министра просвјете и црквенијех послова г. *Јован С. Пламенац*, отпутовао је у уторак службеним послом на Андријевицу.

Велики Суд. Послије овогодишњег великог судског одмора отпочео је рад у Великом Суду 16. ов. мјесеца. Суд се подијелио у одјељења према чл. 9. закона о устројству судова. У кривичном одјељењу су: предсједник Д-р Л. Томановић, чланови Јанко Милић, Љубо Бакић и Павле Вујисић, — а у грађанском, чланови: Јанко Дрљевић, Шћепо Мартиновић и вр. Андрија Рађеновић.

Вријеме. Ове седмице имали смо неколико кишовитих дана, када се знатно киша излила. Сада су опет настали лијепи и пријатни дани, и ако преко ноћи знатно свјежи.

ТЕЛЕГРАМИ

Цариград, 12. августа. — Изашла је ирада, којом се именује сенатор Кабил бег за министра правде, а Данијел бег за министра унутрашњијех дјела. Бив. министар из Саидова кабинета Аристид паша наименован је за министра пошта.

Берлин, 12. августа. — Цар Вељем се разболио од назеблине.

Беч, 12. августа. — „Пол. Кореспонденција“ сазнаје да је амбасадор француски саопштио министарству иностраних дјела, да је француска влада спремна да приступи измјенама погледа између велесила односно Турске, предложених од стране грофа Бертхолда.

Тријест, 12. августа. — Арбанаски шефови Исмаил Кемал и Фазил Топтани, на њихоом проласку за Цариград, изразили се наду да ће се доћи до споразума између шефова арбанаских и Ибрахим паше.

Атина, 12. августа. — „Агенција“ јавља, да су Арбанаси заузели Берат и да наступају пут Валоне. Ситуација у Арбанији је врло неизвјесна. Капетан Рифет и поручник Кемал, бојећи се освете, утекли су преко границе. — Према вијестима из Драча, Арбанаси су напали на турске трупе код Распола. Арбанаса је било 40 рањених; губитци турских трупа су непознати. — Арбанаси при повратку из Скопља опљакали су слагалиште оружја у Пештеру, однијевши 300 маузерка.

Биоград, 12. августа. — Краљ се повратио из аранђеловачке бање.

Биоград, 13. августа. — Новине доносе полузванична саопштења односно покоља извршеног од стране Арбанаса над хришћанима, Србима, у Сјеници и Бијелом Пољу. Кајмакам Поповић такође убијен. Многобројне српске породице из Сјенице и Бијелог Поља бјеже испред турских звјерстава у Србију. Овдје влада велико огорчење и узрујаност. Новине траже од владе да што прије предузме нужне корака ради осигурања сународника. Синоћ је био велики митинг односно заштите сународника у Турсој. Манифестанти су се зауставили пред официрским домом, гдје су бурно поздрављали војску.

Цариград, 13. августа. — Министарски савјет ријешио је, да се прогласи ратно стање у Кочанима и да се предају суду сви војни и грађански чиновници, који су се показали лабави у вршењу повјерене им дужности.

Софија, 13. августа. — Изасланици националног конгреса усвојили су једногласно резолуцију, којом се влада позива да неодложно изврши мобилизацију, а велесиле да даду аутономију Мађедонији под гувернером хришћанином, ако се не жели да се у тим предјелима догоде преокрети, који би имали недогледне посљедице. Иза тога изасланици и непрегледна маса свијета правила је велике овације пред споменикoм Цара Ослободиоца и талијанским посланством.

Солун, 14. августа. — Према званичном рапорту из Елбасана, 4000 Арбанаса се спремају да опљачкају депо оружја код Шајака; власти су тражиле помоћ из Скадра. Народ је ослободио у Валони све хапсенике. Валија битољски позван је у Цариград.

Париз, 15. августа. — „Хавас“ јавља да је влада инглеска позвала Француску, да јој се придружи у погледу скретање пажње Грчкој на опасност искрцавања у Самос и покрета односно анексије Крита. Два брода, енглески и француски, добили су наредбу да оду у Самос и да се противе, ако је потреба и силом, искрцавању.

Биоград, 15. августа. — Влада је наредила свом посланику Цариграду да учини енергичне кораке код владе турске односно покоља Срба у Сјеници и да затражи од исте протекцију Срба у Санџаку. У исто доба влада је послала нарочитог комесара на границу, који ће је детаљно извјестити о извршеном покољу.

Солун, 16. августа. — Арбанаси, удружени с околним сељацима, опљачкаше све дућане у Пећи и такође и много кућа. Народ је обузео ужас, јер нема никакве заштите од тамошњих власти. Арбанаси су такође напали на њемачке инжињере, које су опљачкали.

Званични огласи

Школска објава

Редовна предавања у Нижој Држ. Гимназији почињу 1. септ. о. год.

Како према ријешењу Министарства Просвјете и Црквенијех Послова неће бити ове године *првога разреда*, то ће се у ову гимназију моћи уписати ученици само у II., III. и IV. разред.

Поновни испити држаће се 30. и 31. августа, а упис 1. септ. о. год.

За упис треба сваки ученик да лично поднесе:

1.) свједочанство из прошле школске године;

2.) пријавни лист, попуњен и потписан од родитеља или старатеља;

3.) пет перпера као уписнину и један перпер за ђачку библиотеку.

Бр. зван. Из Управе Ниже Држ. Гимназије у Подгорици, 7. августа 1912. 2,3

Школска објава

Упис ученика у *Богословско-Учитељску Школу* наредне 1912/13 школске године отпочеће 25. августа т. г., и трајаће до 28. истог закључно.

Сваки се је ученик при упису дужан пријавити лично; у случају пак доказаног боловања, или других препрека, које се нијесу могле отклонити, може се ученик писмено пријавити.

У I. разред примаће се *само* они ученици, који су свршили четири разреда гимназије и, уз најмање *врло добро* владање, добили свједочанство *првога реда*, које не смије бити старије од године дана послије пошљедњег школовања.

При упису *почетници* су дужни поднијети: *крштеницу*, *школско свједочанство* и *љекарско увјерење* о своме здрављу.

Сваки је ученик дужан положити 5 перпера на име уписнине, ако није државни стипендиста.

Напомена: Према ријешењу Господина Заступника Министра Просвјете и Црквенијех Послова број 2580 од 11. јула у *први разред* ове године примаће се *само до тридесет ученика.*

Бр. 383. Управа Богословско-Учитељске Школе на Цетињу, 10. августа 1912. 2,2

НАРЕДБА

ЗА НОВУ ШКОЛСКУ ГОДИНУ

Пријамни испит

Ученици и ученице, који желе полагати пријамни испит за ступање у ову Гимназију, дужни су се лично пријавити 25. августа т. г.

На испит ће се пустити само онај ученик-ца, који-ја поднесе:

а) школско свједочанство о томе, да је као редован или приватан ђак свршио с најмање добрим успјехом четврти разред основне школе, и да ни у једном предмету нема мању биљешку од *добро*.

б) крштеницу о томе, да није млађи од 10 ни старији од 13 година.

При пријамним испитима тражи се од ученика, да знају из *хришћанске науке, српског језика и рачуна* онолико, колико је прописано наставним програмом за четврти разред основне школе.

Разредни испити

Ученици, који су при крају школске године добили право да полажу испит из појединих предмета; или они, који желе да полажу испите из свијех предмета, а на то су добили потребно одобрење, дужни су се пријавити за то 25. августа по подне.

Упис

Уписивање ученика у све разреде вршиће се од 26. до 30. августа закључно.

Сваки је ученик дужан да се при упису лично пријави; само у случају доказаног боловања или сметња, које се нијесу могле отклонити, може се ученик писмено пријавити.

На овај упис доћи ће и ученици, који положе пријамни испит.

При упису сваки ученик-ца подноси:

а) пријавни лист, који ће добити у овлашћеној књижари или у државној штампарији, а који ће прије уписа сам попунити;

б) свједочанство од прошле године или с пријамног испита;

в) уписнину у готову.

Уписнина је за оне, који су положили пријамни испит т. ј. за нове ученике I разреда *четири* перпера, а за све остале ученике *пет* перпера.

Нијесан се ученик не може ослободити од плаћања уписнине.

За ђачку књижницу плаћају сви ученици *без разлике* по *два* перпера.

НАПОМЕНА: *Према ријешењу Господина Министра Просвјете и Црквенијех послова бр. 2989. од 3. августа ове ће се године примити у* **први разред** *Велике Државне Гимназије* **само до стотину ученика.**

Бр. 451. Управа Велике Државне Гимназије, на Цетињу, 4. августа 1912. 3.3

ОБЈАВА

Поштанско-телеграфско одјељење овим износи на јавну лицитацију пренос поште поштоношом Шавник—Жабљак, од 23. октобра 1912. г.

Поштанске станице у Шавнику и Жабљаку држаће за овај пренос у својим канцеларијама јавну лицитацију на дан 9. септембра о. г. од 9—12 сати прије подне.

Ближа обавјештења могу се добити такође од поменутих станица.

Број 11139. Из Поштанско-Телеграф Одјељења Министарства Унутрашњих Дјела, 16. августа 1912. г. Цетиње. 1,4

ОБЈАВА

Пошто се на првој лицитацији, која је била заказана 15. јула ов., год. није пријавио довољни број лицитаната, Министарство Финансија и Грађевина — Одјељење за Грађевине и Саобраћај, одржаће поново јавну лицитацију у сриједу 22. ов. мј. за неке преправке у истражном затвору на Цетиње, а то:

1) Нови кров на етернит од око 250 квадратних метара са конверсама и гурлама.

2) Један зид од цимента од око 106 квадратних метара површине са 20 цм. дебљине.

3) Удесити под кровом за стражарски стан, као и мале друге поправке.

Рок довршетка рада оставља се 10 октобра ове године.

Подузимач је дужан поднијети гаранцију и то 15% од вриједности погођеног рада, у готовом новцу или 30% у непокретним или покретним добрима. Непокретна добра имају се таксирати у надлежном капетанском или општинском суду о трошку подузимачком. Плаћање такса као год и таксе прописане чл. 147. закона о таксама пада на терет подузимача.

Одјељење задржаје себи право да рад никоме не уступи ако не би понуђене цијене биле повољне.

Остали ближи услови могу се сазнати сваког дана за вријеме канцеларијских часова у канцеларији Одјељења за Грађевине и Саобраћај, или Управи Истражног Затвора, као и на дан лицитације на лицу мјеста.

Број 2769. Из канцеларије Одјељења за Грађевине и Саобраћај, 16. августа 1912. г. Цетиње. 1,1

СТЈЕЧАЈ

Краљевско Црногорско Народно Позориште на Цетињу потребује за идућу позоришну сезону 1912/13. године неколико глумаца и глумица, а нарочито једног драмског љубавника, једну драмску љубавницу, једног драматичара, једног комичара и т. д.

Понуде са условима за ангажман треба упутити Управи најдаље до 25. августа о. г., (по ст. кал.).

Првијенство ће имати они, који су поред способности, дуже времена провели на позорницама, а међутим су и пјевачи. Ангажованим члановима плаћа Управа утврђени путни трошак до Цетиња.

Ангажман траје годину дана, рачунајући ту и двомјесечне ферије с половином редовне плате.

Уговоре о ангажману потврђује Краљ. Министарство Просвјете, у року од десет дана, пошто члан ступи у дужност. У уговору је предвиђен узајамни отказ на два мјесеца, али Управа придржава себи право да након првог мјесеца може ангажман прекинути, ако се члан покаже неспособан, с тим, да истоме исплати повратни трошак од Цетиња до мјеста одакле је дошао.

Управа ће почетком септембра ангажоване чланове позвати писмено кад се имају пријавити на дужност, а плата им се рачуна од дана пријаве на Цетињу.

Цетиње, 1. августа 1912. г.

2,2 УПРАВА КР. ЦР. НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА.

Цијене производа у главнијем мјестима за мјесец мај 1912. године

Број	ВАРОШ	ПРОСЈЕЧНА ЦИЈЕНА ЈЕДНОМ КИЛОГРАМУ — У ПЕРПЕРИМА																					
		ВУНЕ		МАСТИ					МЕСА СУВА					РИБА СУВА				Риба свјежа разна	МЕСО СВЈЕЖЕ						
		опране	неопр.	скорупа	масла	лоја	сала	сира	пршуте	сланине	кастрадине	меда	воска	пастрма	скакавица	јегуља	уклијева		говеђе	телеће	јагњеће	јареће	овчије	козје	свињско
1	Цетиње	1,80	1,40	2,--	3,--	1,--	1,90	1,60	1,60	1,50	1,20	1,--	3,--	2,67	2,50	--,--	0,47	1,--	0,81	2,--	0,82	0,82	1,--	--,--	1,55
2	Подгорица	--,--	1,20	--,--	2,60	--,--	1,30	1,05	1,50	1,60	--,--	--,--	2,70	1,20	--,--	--,--	--,--	0.40	0.76	0,80	0,77	0,62	0,84	--,--	--,--
3	Никшић	--,--	--,--	1,60	2,60	1,60	1,80	1,--	1,60	2,--	1,20	--,--	--,--	1,20	--,--	--,--	--,--	--,--	0,96	--,--	0,80	--,--	0,80	--,--	--,--
4	Бар	--,--	1,--	--,--	4,--	1,40	--,--	1,32	2,--	2,--	--,--	--,90	4,--	--,--	--,90	--,--	--,--	0,80	0,80	1,20	0,80	--,--	1,--	--,--	--,--
5	Колашин	--,--	1,50	1,60	--,--	--,--	--,--	1,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,79	--,--	0,60	0,50	0,79	--,--	--,--
6	Ријека	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	2,--	1,32	1,44	1,60	--,--	--,--	--,--	1,60	--,--	1,20	--,--	0,40	0,90	--,--	0,80	0,70	--,--	--,--	--,--
7	Данилов-град	2,--	1,27	2,--	2,--	2,--	2,--	1,25	1,15	2,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,87	--,--	--,--	--,--	0,85	0,60	--,--	--,--	--,--
8	Улцињ	--,--	1,14	--,--	2,80	--,--	--,--	1,15	--,--	1,90	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,75	0,90	0,90	0,83	--,--	0.94	--,--	--,--
9	Андријевица	3,--	2,--	1,80	--,--	--,--	--,--	1,05	--,--	--,--	--,--	--,--	3,--	--,--	--,--	--,--	--,--	1,--	0,68	--,--	0,68	0,48	0,80	--,--	--,--
10	Вир-Пазар	--,--	1,20	--,--	--,--	--,--	1,60	1,20	1,50	1,50	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,50	0,80	--,--	0,80	0,80	0,80	--,--	--,--

Број	ВАРОШ	ПРОСЈЕЧНА ЦИЈЕНА ЈЕДНОМ КИЛОГРАМУ — У ПЕРПЕРИМА																			НА ЈЕДНОМ ЛИТРУ — У ПЕРПЕРИМА						
		кава	шећер	ориза	зејтин	петролеум	лојане свијеће	сапун за прање	грожђе	шљиве	јабуке	крушке	ораси	коштањ	смокве	маслине	лук црни	лук бијели	купус	луч	вино	ракија	пиво-бира	шпирит	ламбек	оцат (сирће)	мљеко
1	Цетиње	2,40	0,68	0,60	1,20	0,28	1,60	1,--	2,--	1,20	0,80	--,--	0,80	--,--	1,--	0,40	0,40	0,55	0,30	--,--	1,10	3,25	0,60	2,80	1,20	0,80	0,40
2	Подгорица	2,40	0,68	0,50	1,20	0,32	1,--	1,20	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,30	--,--	--,--	--,--	1,--	3,35	0.50	2.90	1,70	0,70	0,36
3	Никшић	2,20	0,72	0,60	1,20	0,40	2,--	1,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,40	0,60	--,--	0,08	1,20	1,40	0,40	2,60	0,90	0,60	0,30
4	Бар	2,28	0,67	0,44	1,--	0,32	2,40	0,92	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,18	0,29	--,--	0,80	0,90	1,64	0,90	--,--	--,--	0,71	0.38
5	Колашин	2,40	0,72	0.80	1,20	0,40	--,--	0,80	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	1,20	1,40	0,80	--,--	--,--	--,--	0,30
6	Ријека	2,--	0,70	0,56	1,--	0,32	0,90	1,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,16	0,18	--,--	--,--	1,--	3,20	0,64	--,--	--,--	--,--	0,40
7	Данилов-град	2.40	0,80	0,42	1,20	0,40	--,--	0,80	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	2,--	0,40	3,--	--,--	--,--	--,--
8	Улцињ	2,40	0,66	0,44	1,--	0,40	2,80	0,90	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,90	2,40	1,20	--,--	--,--	0,40	0,17
9	Андријевица	2,40	0,80	0,64	1,60	0,48	--,--	1,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,60	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	1,60	1,20	0,72	--,--	--,--	0,80	0.35
10	Вир-Пазар	2,40	0,80	0,50	1,20	0,40	2,40	1,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,30	0,50	--,--	--,--	1,20	2,--	0,64	--,--	--,--	--,--	0,40

Број	ВАРОШ	ПРОСЈЕЧНА ЦИЈЕНА НА 100 КИЛОГРАМА — У ПЕРПЕРИМА																			
		УСЈЕВИ											БРАШНО			ПИЋА				КЛАК	
		кукуруза	пшенице	ражи	јечма	овса	проса	хељде	пасуља	леће	грашк.	кртоле	кукурузно	пшенично	руј	сијен	виш	слама	ћумур	гашени	негашени
1	Цетиње	26,--	--,--	--,--	20,--	20,--	--,--	--,--	52,50	60,--	36,25	14,--	27,--	34,--	--,--	10,50	11,50	11,--	10,25	--,--	5,--
2	Подгорица	24,--	28,--	--,--	20,--	22,--	--,--	--,--	32,--	--,--	--,--	15,--	26,--	--,--	--,--	7,--	--,--	--,--	7,--	--,--	4,--
3	Никшић	23,--	--,--	--,--	--,--	24,--	--,--	--,--	40,--	--,--	--,--	12,--	24,--	--,--	--,--	4,--	--,--	--,--	7,66	--,--	4,--
4	Бар	21,60	29,66	--,--	20,--	20,--	--,--	--,--	30,--	--,--	--,--	18,--	--,--	33,60	6,--	8,25	--,--	--,--	--,--	--,--	3,--
5	Колашин	24,--	28,--	--,--	--,--	16,--	--,--	18,--	--,--	--,--	--,--	12,--	25,--	30,--	--,--	8,--	--,--	--,--	--,--	--,--	5,--
6	Ријека	18,--	28,--	--,--	--,--	24,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	12,--	--,--	28,--	--,--	10,--	--,--	--,--	--,--	--,--	6,--
7	Данилов-град	20,--	--,--	--,--	--,--	28,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	10,--	--,--	40,--	--,--	10,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--
8	Улцињ	21,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	44,--	--,--	--,--	16,--	24,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	6,--	--,--	3,73
9	Андријевица	24,--	28,--	--,--	--,--	12,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	10,--	--,--	--,--	--,--	8,--	--,--	--,--	--,--	--,--	3,--
10	Вир-Пазар	18,50	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	20,--	--,--	30,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--

Број	ВАРОШ	ПРОДАЈНА ЦИЈЕНА НА ЈЕДАН КОМАД — У ПЕРПЕРИМА																													
		ГОВЕДА			КОЊИ						БРАВИ				ПЕРНАД				КОЖЕ												
		волови	краве	телад	коњи	кобиле	ждребад	мазге	магарци	прасад	овце	козе	јагњад	јарад	кокоши	патке	гуске	ћурке	говеђе	овчије	козје	јагњеће	јареће	медвеђе	вучије	кунеће	лисичје	зечије	срнеће	дивокозје	јазавчеве
1	Цетиње	124,--	140,--	23,--	225,--	--,--	--,--	--,--	--,--	21,--	14,--	16,--	5,--	5,--	1.50	2,50	--,--	--,--	24,--	2,20	--,--	1,--	1,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--
2	Подгорица	135,--	115,--	17,50	165,--	--,--	--,--	--,--	--,--	16,--	15,50	14,--	4,50	3,25	1,40	--,--	--,--	--,--	9,50	--,--	--,--	1,15	1,25	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--
3	Никшић	160,--	120,--	--,--	200,--	--,--	--,--	--,--	--,--	16,--	14,--	12,--	5,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	20,--	1,--	--,--	1,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--
4	Бар	140,--	110,--	25,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	10,--	12,--	--,--	8,--	--,--	1,20	--,--	--,--	--,--	15,20	--,--	--,--	0,96	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,30	--,--	--,--	--,--
5	Колашин	50,--	100,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	7,--	14,--	12,--	4,--	3,--	--,--	--,--	--,--	--,--	20,--	2,--	--,--	1,20	1,80	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--
6	Ријека	120,--	100,--	36,--	--,--	--,--	--,--	--,--	56,--	12,--	16,--	15,--	3,60	3,40	1,40	--,--	--,--	--,--	10,--	--,--	--,--	0,90	1,20	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--
7	Данилов-град	105,--	90,--	--,--	130,--	--,--	--,--	--,--	--,--	10,--	10,--	10,--	8,70	8,20	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	1,70	1,60	1,--	1,--	--,--	--,--	--,--	--,--	0,40	--,--	--,--	--,--
8	Улцињ	--,--	116,--	37,--	180,--	--,--	--,--	--,--	27,--	18,--	14,--	--,--	5,50	--,--	1,--	2,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	1,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--
9	Андријевица	90,--	75,--	--,--	180,--	--,--	--,--	--,--	--,--	9,--	16,--	15,--	6,50	5,--	1,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	1,--	1,20	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--
10	Вир-Пазар	110,--	100,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	26,--	16,--	--,--	7,--	4,--	1,60	--,--	--,--	--,--	15,--	--,--	--,--	1,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--	--,--

Број 4297. Из Канцеларије Статистичког Одсјека Краљ. Министарства Унутрашњих Дјела, Цетиње, 16. августа, 1912. год.

СЛИЈЕДИ ДОДАТАК.

ПОЗИВ

Позивају се господа, која су узела на прочитање књиге из Кр. Народне Библиотеке, да их поврате најдаље до 1. септембра о г.

Број 65. ех. 1912. г. Из Управе Народне Библиотеке, Цетиње. 1,2

ОГЛАС

Сви ниже изложени Закони, Стеногр. Биљешке Црногорске Народне Скупштине за Краљевину Црну Гору и Албуми, Јубиларна издања са назначеним цијенама могу се добити на Цетињу у књижарама: Мартиновића и Иванишевића и А. Рајнвајна; у Подгорици у књижарама: Коста К. Станића, Рундо и Загора и П. Вукотића; у Никшићу у књижарама: Симата Гарчевића и Ш. Лаковића; у Колашину: у књижари: Кујачића и Тошковића.

	Перп.
1. Устав за Кр. Црну Гору --	1·—
2. Закон наредбе, упуства и др. за осн. школе -- -- -- -- --	2·—
3. Закон о нар. школама -- --	—·50
4. Закон о судском поступку у грађанским парницама -- -- --	1·—
5. Закон о штампи -- -- --	—·50
6. Кривични Закон -- -- --	2·—
7. Закон о изборима народних посланика -- -- -- -- -- --	—·30
8. Закон о уређењу Држ. Савјета	—·30
9. Закон о пословном реду у Држ. Савјету -- -- -- -- -- --	—·30
10. Закон о Министарској одговорности -- -- -- -- -- --	—·30
11. Закон о Експропијацији --	—·30
12. Закон о уређењу привредног Савјета -- -- -- -- -- --	—.02
13. Закон о привременом пословном реду у Народној Скупштини	—·40
14. Закон о јавнијем зборовима и удружењима -- -- -- -- --	—·20
15. Закон о држ. буџету -- --	—·30
16. Закон о парохијском свештенству -- -- -- -- -- --	—·50
17. Закон о јавним правозаступницима -- -- -- -- -- -- --	—·50
18. Трговачки Законик -- --	—·80
19. Закон о порезу на алкохолна пића и таксирању судских пресуда	—·20
20. Закон о поступку судском у кривичним дјелима -- -- -- --	1·50
21. Закон о подјели, насељењу и уживању Бривске Горе -- -- --	—·30
22. Закон о измјенама и допунама у закону о изборима народнијех посланика -- -- -- -- --	—·30
23. Закон о административној подјела Црне Горе -- -- -- --	—·30
24. Закон о Устројству судова у Кр. Црној Гори -- -- -- --	—·30
25. Закон о измјенама у Кривичном Законику -- -- -- --	—·20
26. Закон о измјенама и допунама у закону о порезу на приносод капитала и рада од 15. нов. 1905. год.	—·30
27. Закон о Лову -- -- -- --	—·30
28. Закон о држав. новцу -- --	—.30
29. Закон о повластицама --	—·50
30. Закон о рудама -- -- --	—·80
31. Закон о измјенама и допунама о јавним правозаступницима --	—·40
32. Закон држ. Зајму за 1912. г.	—.30
33. Закон о таксама -- -- --	—·50
34. Закон о порезу на принос од капитала и рада из 1911. г. -- --	—·50
35. Правилник Државне Хипотекарне Банке Краљевине Црне Горе	—·30

Стеногр. Биљешке Цр. Нар. Скупштине:

Свеска за годину	1906.	-- перп.	4.—
„ „ „	1907.	-- „	4·—
„ „ „	1908.	-- „	2·—
„ „ „	1909.	-- „	2·—
„ „ „	1910.	-- „	4·—
„ „ „	1911. (ванредан сазив)	-- -- -- -- „	0·50

Албуми

— Јубиларна издања —

Албум слике из Црне Горе од 1910 године -- -- -- -- -- -- -- --	перп. 3·—
Албум Владајуће Куће Петровић—Његош од 1910 год. -- --	4·—
Албум Владајуће Куће Петровић—Његош у луксузном издању	50 —

Цетиње, 1911.

Управа Држ. Штампарије.

Службени огласи

ОГЛАС

У смислу извршне клаузуле Краљ. Обласног Суда у Подгорици, од 10 маја ове год., број 6137—IV—1912—2513, износи се на јавну продају доље описата непокретност Вељa Мараша из Махале; процијењена перпера 3000.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда.

За продају одређују се три рока и то: 9. септембра, 9. октобра ове године и 9. фебруара 1913 год од 8 сати прије подне до 3 сата послије подна.

На првом року непокретност се неће уступити испод процијењене вриједности, на другом хоће и ниже, али не испод $^2/_3$ процијењене вриједности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене

Сваки је лицитант дужан положити јемство 10% од процијењене вриједности

Позивају се сви они, који имају на непокретност реална права, или право преče купње, да се суду пријаве прије почетка прве продаје.

Опис непокретности:

1) На «Вију» 4 рала ливаде; граничи: од истока пут. од запада Ђуро Стијеповић. од сјевера Мило Мараш, од југа Лука Мараш

2) У «Ograђу» 1 рало ливаде; граничи: од истока Ристо Мараш, од запада црковна земља. од сјевера Стапо Лалић, од југа Ђечевић.

3) У «Драговир» $^3/_4$ од рала оранице; граничи: од истока Ристо Мараш, од запада и сјевера Машо Мараш. од југа Драго Станковић.

Број 632. 301—1912.

Голубовци, 9. августа 1912.

— Капетански Суд, —
врш. д. капетана
Р 215. бр 736 1,1 поручник Н. Мараш.

ОГЛАС

Износи се на јавну продају доље описата непокретност Вељa Ј. Мараша из Махале; процијењена 4500 перпера.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда

За продају одређују се три рока и то: 9. септембра, 9. октобра ове год. и 9 фебруара 1913 год. од 8 сати прије подне до 3 сата послије подна.

На првом року непокретност се неће уступити испод процијењене вредности, на другом хоће и ниже али не испод $^2/_3$ процијењене вредности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Сваки је лицитант дужан положити јемство 10% од процијењене вредности.

Позивају се сви они, који имају на непокретност какво реално право, или право преče купње, да се суду пријаве прије прве продаје.

Опис непокретности:

1) У «Мали пут» 6 рала ливаде; граничи: од истока Ристо Мараш, од запада Симо Ивезић, од сјевера Крцун Перовић, од југа пут.

2) У «Орашак» 1 рало ливаде; граничи: од истока пут, од запада Томо Нешов, од сјевера Симо Вукчевић, од југа Јово Исповић.

Број 969. 484—1912.

Голубовци, 9. августа 1912.

— Капетански Суд —
врш. д. капетана,
Р. 178. бр. 735. 1,1 поручник Н. Мараш.

ОГЛАС

Износи се на јавну продају доље описата непокретност Буђа Најовића из Голубоваца; процијењена 4590 перпера.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда. —

За продају одређују се три рока: 20. августа, 20 септембра ове год. и 20 јануара 1913. од 8—12 прије и од 2—5 послије подна.

На првом року непокретност се неће продати испод процијењене вриједности, на другом хоће и ниже, али не испод $^2/_3$, а на трећем року хоће уступити се понудиоцу највише цијене. —

Сваки је лицитант дужан положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право и они, који имају право преče купње, да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

1) Оранице 9 рала и 3 рала луга на «Малу мрку»; граничи: од истока и југа Перо Ђ. Поповић, од запада Божо Мијовић, од сјевера Иво С. Мијовић.

2) Оранице 1 рало и $^1/_4$ у «Вељи бријег»; граничи: од истока Рако Ђурић, од запада Марко Марић, од сјевера Перо Крстов, од југа Иљо Кончић.

3) Оранице 1 рало «Код куће»; граничи: од истока и југа дужник, од запада Маљо Мујов од сјевера пут

4) Ливаде 1 рало и $^2/_4$ у «Осредак»; граничи: од истока Миљо Шаповић, запада Симо Шаповић, сјевера Мурић, југа Живо Секулић

Број 944. 212—1911.

Голубовци, 8 августа 1912.

— Капетански Суд —
врш. д. капетана,
Р. 224 бр. 734. 1.1 поручник, Н. Мараш.

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности Ђура Т. Поповића из Медуна, извршиће се 6. децембра ове године.

Виђи оглас у 26. броју «Гласа Црногорца» текуће године.

Број 805. 202—1911.

У Доњанима, 8. августа 1912 године.

Капетански Суд,
Р. 40 бр 730 1,1 кап. Кр. Л. Ивановић.

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности Момчила Тапавице. извршиће се дана 10. септембра. — Виђи број 30. «Гласа Црногорца» из ове год.

Број 696. VI—1912—97.

Улцињ, 11. августа 1912 г.

Општински Суд
Р. 35, бр 737, 1,1 судија Машан Вујовић.

ОГЛАС

На основу извршне клаузуле Кр. Обласног Суда Никшићког, од 27. фебруара т. г., број 154—IV—1912—306. Продаје се јавним путем непокретно имање Јова Пантовића из Гор. поља; процијењено перпера 500 и то:

1) «Каменице» 1 рало оранице; граничи: од истока и југа Љубо Пантовић, од запада пут, од сјевера Мирко Пантовић; процијењено перп. 200.

2) «Корита» дио горе око два листосјека; граничи: од истока удоничари Орашани, од запада Перо Павлићевић, од југа Илија Пантовић, од сјевера Пајо Пантовић и Крсто Мијановић; процијењено перп. 160.

3) «Љубапово гувно» 2 листосјека горе; граничи: од истока Милош Пиљевић, од запада Пуро Вујадиновић, од југа Илија Пантовић и од сјевера Пајо Пантовић; процијењено перпера 140

Продају ће извршити подписати Капетански суд за вријеме радијех канцеларискијех часова у три рока и то: 24. августа, 24. септембра ове 1912 и 24. јануара идуће 1913 године

На првом року непокретност се неће продати испод процјене, на другом хоће ниже, али не испод $^2/_3$ исте а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене

Лицитанти су дужни јемство од 10% положити од процијењене вриједности

Позивају се сви они, који на непокретност полажу какво преče право, да се суду пријаве прије прве продаје.

Број 1148 170—1912

Никшић, 24. јула 1912.

Кр. Капетански Суд.
Р. 153, бр 733, 1,1 кап. Р. Мијушковић.

ОГЛАС

У извршењу Кр. Великог Суда, од 28 априла т г. број 2749—IV—1911—367. Износи се на јавну продају непокретно имање Филипа Р. Перковића из Горњег поља; процијењено перп. 2940 и то:

1) У «Дубравама» $^1/_2$ рала оранице са окрајком; граничи са свију страна општинска гора; процијењено перп. 140.

2) «Плочати до» 1 коса ливаде са окрајцима; граничи од свију страна општински комун; проц. перпера 500.

3) «Просине» $^3/_4$ ливаде: граничи од свију страна комун; процијењено перп. 300

4) «Лаквина» 2 косе ливаде и три листобера горе; граничи: од истока. сјевера и југа исти Перковић, а од запада комун; проц. перп. 1000

5) «Озидине» 3 листобера горе, једна зидина и $^1/_4$ ливаде; граничи: од истока Филипа Перковића, од запада Триови до, од југа и сјевера Шпира Поповића и истог Перковића; проц. перп. 1000.

Продају ће извршити подписати капетански суд у својој канцеларији за вријеме радијех часова: 24. августа, 24. септембра ове 1912 г и 24. јануара 1913 г.

На првом року непокретност се неће продати испод процјене, на другом хоће ниже, али не испод $^2/_3$ исте, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Лицитанти су дужни положити јемство 10% од процјене.

Позивају се сви они, који на непокретност имају какво преče или реално право, да се суду пријаве прије прве продаје.

Број 992—1912 472—1910.

Никшић, 24. јула 1912.

Кр. Капетански Суд,
Р. 166, бр. 733, 1,1 кап. Р. Мијушковић.

ОГЛАС

У смислу чл 20. Правила Црногорске Банке, а сходно члану 259. Закона судско грађанског поступка, — износе се на јавну продају доље описане непокретности Николе М. Кадића из Грба, које су процијењене перпера 1131. Продаја ће се вршити у канцеларији потписатог суда, за продају се одређују три рока: 14. и 29. августа и 15. септембра 1912 год., у канцеларискиим урама. на првом року непокретности се неће продати испод процјене, на другом хоће за $^2/_3$ процјене, на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Лицитанти су дужни положити јемство 10% процијењене вриједности. Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право, као и они, који имају преče право, да се овом суду пријаве прије почетка прве продаје.

Опис непокретности:

Земље орачице и ливаде у једном комаду рала 5 $^2/_4$ $^1/_8$ $^1/_{32}$ звано «Живково копито», уз исту врбљак, испод исте граничи: од истока Јован Марков и Бошца Ђоков Шарановићи, запада својина дужникова, сјевера ријека Зета. југа Станка Ј. Оташевића, са свијема правима послужја, које је иста земља до данас имала.

Број 898. 472—1912

У Спужу, 1. августа 1912 г.

— Краљ. Капетански Суд. —
у осуству кап., гл кмет.
Р. 192, бр 732, 1,1 оф. Лука П. Вујовић.

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности Николе Кр. Вукчевића из Подгорице, извршиће се у канц. општ. суда на дан 19. августа ове год. од 3—6 сати послије подне

Виђи оглас у 28. броју «Гласа Црногорца» ове године.

КБроју 1806. VI—1912—397.

Подгорица, 30. јула 1912 год.

— Општински Суд. —
за предсједника, — судија,
Р. 54, бр. 743, 1,1 К. Ненезић.

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности Николе Милића из Подгорице, извршиће се у канцеларији општ. суда на дан 17. августа ове године од 3—6 сати послије подне.

Виђи оглас у 28. бр. «Гласа Црногорца»

КБроју 1103. IV—1912—263.

Подгорица, 28. августа 1912 г.

— Општински Суд. —
за предсједника, — судија,
Р. 53, бр. 742, 1,1 К. Ненезић.

ОГЛАС

У извршењу пресуда Краљ. Обл. Суда у Никшићу, од 18 фебруара 1912. год., број 816—IV—1911—1760, од 21 јуна 1912. год, број 1570—IV—1912—505., од 20. јуна 1912. год., број 2081—IV—1912—727 — Клаузула од 16. јуна 1912. год., број 2371—IV—1912—720, и протеста Прве Никшићске Штедионице од 21. јуна 1912. год, број 670.

Износи се на јавну продају доље описата непокретност Луке Т. Мркапића. из Бањана, која је процијењена перпера 7.500·—.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда. За продају одређена су три рока, и то: 10 септембра 10. октобра 1912. год, и 10 фебруара 1913. год., у 5 сати послије подне. — На првоме року неће се непокретност продати испод процијењене вриједности, а на другом хоће и мање, али не испод $^2/_3$ процијењене вриједности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Сваки је лицитант дужан положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право, као и они, који имају право преče купње, да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

1) $^1/_4$ и $^1/_8$ оранице, $^1/_8$ косачице, 1 листобер горе и 1 омеђина за кућу, која је по вјетру дуга метара 12 а широка 7·50 центм, звано «Зграда горња у Раткове поде»; граничи се: од истока Косто Копривица, од запада пут племенски, од сјевера Томо Мићовић и Лазар Сарић, од југа Јевто Перовић; процијењено перпера 1.500·—.

2) Кућа на Велимље, дугачка по вјетру 16, а широка 6 метара и 30 центиметара. Кућа је на једном спрату саграђена од приличних материјала, плочом покривена, троје врата и три прозора у лицу пјаце. а са противне стране двоје врата и један прозор, одјељења се налази шест и то: кафана на кантуну. доња камара са кужином, до кужине камара односно кафана и доље припета кужиница са камаром од штица, а плочом покривена. Граничи се: од истока улицом и Јованом Радојевићем. од запада пјацом. од сјевера одјељењем, које остаје за дужника. од југа пјацом; процијењена перпера 6.000·—.

Број 637—367—1912.

У Велимље, 8 августа 1912. г.

Краљ. Капетански Суд,
вр. дужн. капетана,
Р. 350. бр 747, 1,1 пор. Марко Бећовић.

ОГЛАС

У смислу наредбе Кр. Обласног Суда у Подгорици, од 4. јуна 1911 године, број 2673—IV—1911—108; а на основу чл. 20. и 22 «Правила Црногорске Банке».

Износи се на јавну продају доље описана непокретност Божине Н. Вукчевића из Штека; процијењена 6000 перпера.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда у одређена два рока и то: 25. августа, и 25. септембра 1912 године од 3 сата послије подне до 5.

На првом року непокретност се неће уступити испод процјењене вредности, а на другом уступиће се понудиоцу највеће цијене.

Лицитанти су дужни положити јемство 10% од процјене. Позивају се сви они, који на поменуту непокретност полажу какво право, као и сви они, који имају преče право, да се пријаве потписатом суду прије почетка продаје.

Опис непокретности:

У «поток» 5 рала оранице с воћем, лозом и са два листобера листа; граничи: од истока Иво Крцунов, од запада и југа комун, а од сјевера пут.

Број 619 ех 1912. 161—1911.

Горња Горица, 8. августа 1912 г.

Капетански Суд,
Р. 173. бр. 747, 1,1 кап С. Асановић.

ОГЛАС

Јавна продаја непокретне имовине породице покојног Мића Л. Латковића из Ђиновића, извршиће се 19. новембра ове год у 4 сата послије подне.

Виђи оглас у 22 броју «Гласа Црногорца» од ове године.

Број 544 ех 1912. 210—1907.

Цеклин, 4. августа 1912 год.

Капетански Суд,
Р. 49. бр. 738, 1,1 кап. С. Пејановић.

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности Марка Р. Ђуровића из Грлића извршиће се 20. новембра ове год у 5 сахата послије подне. — Виђи оглас у додатку 22. броја «Гласа Црногорца» ове године. —

КБроју 352. 113—1912.

У Доњем Селу, 10. августа 1912 год.

— Капетански Суд. —
Р. 47, бр. 739, 1,1 кап. Новак Драговић.

ОГЛАС

У смислу члана 20. Правила Црногорске Банке, а сходно члану 259. Закона судско-грађанског поступка, износи се на јавну продају доље описане непокретности Зека Ф. Кадића из Спужа, које су процијењене перпера 225. Продаја ће се вршити у канцеларији потписатог суда. За продају се одређују три рока: 16. и 31. августа и 15. септембра 1912 г., у канцелариским урама.

На првом року непокретност се неће продати испод процјене, на другом хоће за $^2/_3$ процјене, на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене. Лицитанти су дужни положити јемство 10% процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који на непокретности имају какво реално право, као и они, који имају право преће купње, да се овом суду пријаве прије почетка прве продаје

Опис непокретности:

Земље рало $1^2/_4$, уз исту врбиш у једном комаду, са свијема правима послужја, које је иста до данас имала, у зв. мј. «Бубине»; граничи: од истока пут, запада својина дужникова, сјевера Речина Ришовић, југа пут.

Број 899. 472—1912.

У Спужу, 1. августа 1912. г.

— Кр. Капетански Суд —
у одсуству кап., гл. кмет,
оф. Лука П. Вујовић.

Р. 179, бр. 731, 1,1

ОГЛАС

У извршењу одлуке Кр. Обл. Суда у Подгорици од 27. јуна 1912., број 1145—IV—1912—418.

Износи се на јавну продају доље описата непокретност Радула С. Радоњића, из Вучице; процијењена перпера 1200.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда. За продају су одређени три рока: 20. августа, 20. септембра и 20 октобра 1912., до 5 сати по подне.

На првом року се неће уступити испод процијењене вриједности, на другом хоће, али не испод $^2/_3$ процјене, а на трећем уступиће се непокретност понудиоцу највише цијене.

Сваки је лицитант дужан положити јемство 10% од вриједности.

Позивају се сви они, који имају на непокретност какво право и право преће купње, да се пријаве потписатом суду прије почетка прве продаје.

Опис непокретности:

$3^2/_4$ земље, звано «Миочина-Лука», граничи: источно Морава, западно и јужно сеоски пут, сјеверно Буђа Ристова и Мата Навићена.

$^1/_4$ земље и ограђа «У Борић-њиву», граничи: источно Драга Секулина, западно Видоја Блажова, јужно пут, а сјеверно Буђа Ристова.

Ограђа, звано «Вучково Кућиште», граничи: источно и јужно сеоски пут, западно Видоја Блажова, од сјевера Јанковића.

Број 939—316—1912.

Данилов-град, 10. августа 1912.

Капетански Суд,
капетан П. Бошковић.

Р. 186, бр. 741 1,1

ОГЛАС

У извршењу одлуке Кр. Обл. Суда у Подгорици од 27. јуна 1912., број 1146—IV—1912—419.

Износи се на јавну продају доље описана непокретност Николе Талева Калуђеровића из Главице; процијењено перпера 1600.

Продаја ће се извршити у канцеларији подписатог суда. За продају су одређена три рока: 17 августа, 17. септембра и 17. октобра 1912 до 5 сати по подне.

На првом року непокретност неће се уступити испод процијењене вриједности, на другом хоће, али не испод $^2/_3$ процјене, а на трећем року уступиће се непокретност понудиоцу највише цијене.

Сваки је лицитант дужан положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који имају на непокретност право преће купње и ма какво право.

Опис непокретности:

$^2/_4$ рала ливаде звано «Бобот»; граничи: источно пут сеоски, западно Богдана Перованова, јужно Шћепана Радованова, сјеверно Тала Радованова

1 рало луга звано «Лален пут»; граничи: источно и сјеверно сеоски пут, јужно Радована Токова, а западно Тала Радованова

$^2/_4$ земље звано «Вељепоље»; граничи: источно Тала Радованова, западно и сјеверно Шћепана Радованова, а јужно сеоски пут

$^2/_4$ земље звано «Лазина»; граничи: источно и јужно сеоски пут, западно Тала Радованова, а сјеверно Шћепана Радованова.

$^2/_4$ косе ливаде звано «Лонца»; граничи: источно Илије Пинева, јужно законито Николе Калуђеровића и Јока Пејова, западно Киња Мигов, а сјеверно поп Јован Велашевић.

1 рало звано «Лонца»; граничи: источно Јоко Пејов, западно Шћепан Радованов, јужно Тале Радованов, а сјеверно Јока Пејова.

Број 934—317—1912.

Данилов-град, 10. августа 1912

Капетански Суд,
капетан П. Бошковић.

Р. 256, бр. 740, 1,1

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности Милића С. Ивановића из Доњана, извршиће се 10. децембра ове текуће године. — Виђи оглас у 26 броју «Гласа Црногорца» текуће године

Број 1133. 239—1910.

У Доњанима, 11 августа 1912 год

Капетански Суд,
кап. Кр. Л. Ивановић.

Р. 41. бр 749, 1,1

ОГЛАС

У извршењу пресуде Кр. Обл. Суда у Подгорици, од 31. марта 1912., број 1347—IV—1911—3210.

Износи се на јавну продају доље описана непокретност Тиодора Г. Шарановића из Међица; процијењена перпера 900.

Продаја ће се извршити у канцеларији подписатог суда; за продају су одређена три рока: 12. септембра, 12 октобра 1912. и 12. фебруара 1913 до 5 сати по подне.

На првом року се неће непокретност уступити испод процијењене вриједности, на другом хоће, али не испод $^2/_3$ процјене, на трећем року уступиће се непокретност понудиоцу највише цијене. Сваки лицитант дужан је положити јемство 10% од процијењене вриједности

Позивају се сви они, који на непокретност имају право преће купње, као и ма какво реално право, да се пријаве овом суду прије почетка прве продаје.

Опис непокретности:

$1^2/_4$ оране земље звано «Малопоље»; граничи: источно Јована Бекичина, западно пут јужно Сава Јолева, а сјеверно истога Тиодора

Број 937—94—1911.

Данилов град. 13 августа 1912

Капетански Суд.
капетан П. Бошковић.

Р. 156, бр 748, 1,1

ОГЛАС

У извршењу клаузуле Краљ. Обл. Суда у Никшићу од 12. јуна т. г., број 2716—IV—1912—999.

Износи се на јавну продају доље описата непокретност Сима М. Килибарде изАњана, која је процијењена перпера 1.050·—.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда. За продају одређена су три рока и то: 15. септембра, 15 октобра 1912. год., и 15 фебруара 1913 год., у 5 сати послије подне.

На првоме року неће се непокретност уступити испод процијењене вриједности, а на другом хоће и ниже, али не испод $^2/_3$ процијењене вриједности, на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене. Сваки је лицитант дужан положити јемство 10% процијењене вриједности. Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право, као и они, који имају право преће купње, да се пријаве суду прије прве продаје

Опис непокретности:

1) $^1/_4$ оранице, $^1/_4$ косачице, 2 листобера горе и једна појатница, зв. «Валови у Ластву»; граничи се: од истока и запада Саво Килибарда, од сјевера Пијо Килибарда, од југа остатак дужникове имовине; процијењено перп. 600·—.

2) $^3/_4$ оранице $^1/_6$ косачице, зв. «Цијепац под убло у Ластви»; граничи се: од истока, запада и југа Петар Килибарда, од запада Зела Килибарда; процијењено перп 450·—.

Број 495—294—1912.

Велимље, 10. августа 1912.

— Краљ. Капетански Суд —
врш. дуж. капетана,
пор. Марко Бећовић.

Р. 213, бр. 750, 1,1

ОГЛАС

На основу извршне клаузуле Краљ. Обл. Суда у Подгорици, од 2. марта 1912 год., број 776 ex 1912—IV—1911—3246., износи се на јавну продају доље описата непокретност Буљаша Рашкова Јовановића из Јовановића; процијењена перп. 340.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда. За продају одређена су три рока и то: 10. септембра, 10 октобра 1912 год. и 10. фебруара 1913 год од 8 сати прије подне до 4 сата послије подне у канцеларијским урама. На првом року непокретност се неће уступити испод процијењене вриједности, на другом хоће и ниже, али не испод $^2/_3$ процијењене вриједности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Сваки је лицитант дужан положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који имају на непокретност какво реално право, или право преће купње да се суду пријаве прије прве продаје

Опис непокретности:

$1^1/_2$ рало орачице у једном комаду са припадајућим воћем лозом и смоквом звано мјесто «Дебела шума»; граничи: од истока истога Буљаша, од запада и сјевера Тома Недова, од југа путем и удутом Мирка и Радула Ђуркова —

Број 765—23—1912

У Рсојевићима, 10. августа 1912

Капетански Суд,
капетан Ј. Војводић.

Р. 192, бр. 751, 1,1

Приватни огласи

Од Николајевског Краљевског Кадетског Корпуса

Објављује се:

Кандидати, који желе да се подвргну конкурсном испиту на слободну вакансију у II. разреду, треба да се пријаве у Корпус у 8 сати у јутро 1-га септембра. Р. 34, бр. 308, Д. 1,2

ИНДУСТРИЈСКО АКЦ. УДРУЖЕЊЕ
У НИКШИЋУ

Позива све своје акционаре првог и другог кола, да изволе **заостале уплате својих акција положити најдаље до 1. септембра ове год.**; иначе ће бити *досада уплаћене суме,* сагласно рјешењу Управе и чл. 8. друштвених статута *пренесене у корист резервног фонда.*

Акције првог кола морају бити уплаћене *најмање 84%, а акције другог кола 38%.*

Никшић, 11. августа 1912.

УПРАВА
ИНДУСТРИЈСКО АКЦ. УДРУЖЕЊА.

Р. 66, бр. 745, 1,2

ОГЛАС

Управа Филијале Црногорске Банке у Подгорици, за намир својег потраживања износи на јавну продају 41 оригиналну акцију Подгоричке Банке.

Продаја ће се извршити у локалу потписате Управе на дан 3. септембра 1912. г., од 2 до 5 сати послије подне, када ће се акције уступити понудиоцу највеће цијене, само за готов новац.

ОПИС:

10 акција	I	кола	бр	0230/0239	на име	Перо Бр. Станић
10 „	II.	„	„	2466/2475	на име	Саво Бр. Станић
10 „	III.	„	„	4230/4239	на име	Саво Бр. Станић
6 „	II.	„	„	3639/2644	на име	Јован Радуловић
5 „	II.	„	„	2461/2465	на име	Душан Радичевић

Подгорица, 10. августа 1912. год.

УПРАВА
Филијале Црногорске Банке.

Р. 129, бр. 754, 1,2

„THE MUTUAL"

Друштво за осигуравање живота у Њу-Јорку

ОСНОВАНО 1842. ЧИСТО УЗАЈАМНО

Извод из рачунског извјештаја за 1911. годину:

А.) Укупно пословно стање:

Имовина	Кр.	2„897,548.551·80
Обавезе за рачун имаоца полица	„	2„350,976.264·87
Фондови сигурности и дивиденде	„	509,417.656·62
Стање осигурања:		
а) 670.449 полица на капитал од	„	7„425.929.581·—
б) 10.932 полица доживотне ренте за год. ренту од	„	15,019.608·—
Приходи у 1911 години:		
а) наплата премија	„	272,539.921·04
б) наплата интереса и др.	„	151,572.410·25
Исплате осигураницима у 1911. години:		
а) за истекла осигурања и ренте	„	162.617.964·71
б) за дивиденде	„	67,274.627·30
Предвиђено за дивиденде за 1912 годину	„	74,750.460·05

Б.) Стање послова у Аустрији и Црној Гори:

Стање осигурања:		
а) 6.965 полица на капитал од	Кр.	64,232.210·—
б) 16 полица доживотне ренте за год. ренту од	„	18.249·21
Приходи за 1911. годину:		
а) наплата премија	„	3,117.111·66
б) наплата интереса и др.	„	2,016 953·62
Исплате осигураницима за 1911. годину:		
а) за истекла осигурања и ренте	„	1,406.366.97
б) за дивиденде	„	1,098.275·27
Резерва премија за аустриско пословање у 1911. години	„	23,287.908·—

За гаранцију пошљедње суме, изузев зајмове сврху полица, депонована је код ц. кр. поштанске штедионице у Бечу свота од Круна 20,773.052·—.

Полице послије двије године неоспорне су, а послије три год. не пропадају.

Цетиње, 27. августа 1912.

Главно заступништво за Црну Гору
Цетиње.

Главна дирекција за Аустрију
Беч I. Kärtnerring 2.

П. п. број 755, 1,3

ОГЛАС

У „Гласу Црногорца" бр. 32., 33. и 34. т. г., Енрико Дамјановић, члан бивше пропале фирме Шировић и Дамјановић из Трста, наштампао је неку објаву, поводом које предупређавам и умољавам све дужнике споменуте бивше фирме, које сам већ оптужио судовима у Краљевини као заступник горње масе, да реченом Дамјановићу неби што год исплатили, или са истим какву нагодбу учињели, као што су неки у 1908. год. такве нагодбе чињели са другом Дамјановићевим, банкротом Шировићем, док ја ову ствар са туторима масе судом свршим.

Р. 86, бр. 753, 1,1 **Адвокат Спасојевић** с. р.

ОСНОВАНО ГОД. 1872.

Фабрика и галантеријска трговина на велико

А. ВЕНКЕ и СИН

у Јаромјержу, Чешка.

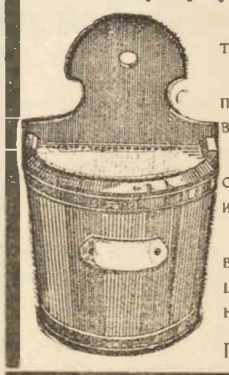

Велико стовариште за трговце:

Еманлирано кухињско посуђе, од алуминија, дрвета и плеха.

Све врсте галантеријске робе сем штофова и веша.

Писмене наруџбине извршују се обратном поштом. Илустровани цјеновници само за трговце.

П. п. бр. 707. (3,3)

ОГЛАС

На основу ријешења Ванредне Скупштине, одржане 29. јула о. г., II. коло Друштвених акција подијељено је у два кола.

II. које броји до сада уписаних 1000 и

III. које броји 2000 акција и које се сада пуштају на упис.

Упис и уплата акција III. кола врши се код централе у Никшићу и код филијала: у Подгорици, на Цетињу, Грахову и код заступништва у Бару. При упису има се положити по свакој акцији Перп. 1— на име уписнине и Перп. 10 — на име уплате за мјесец август о. г., а затим по Перп. 2— мјесечно по акцији до потпуне уплате.

Они који желе, могу платити у напријед и већу своту него што је потребно, а тако исто извршити и потпуну уплату.

Чим који акционар потпуно уплати своје акције добија оригинале.

Акције учествују у добитку сразмјерно своти и времену уплаћивања.

Никшић, 1. августа 1912.

НИКШИЋСКО ТРГОВАЧКО АКЦ. ДРУШТВО.

Р. 146, бр. 728, 2,4

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Под притиском велике жалости, која нас задеси приликом ненадне смрти нашег милог, никад непрежаљеног сина, односно брата

† Тодора Поповића
потпоручика,

који се послије петнајестодневног боловања пресели у вјечност 11. јуна тек. године, у 27. години свога живота.

Сматрамо за дужност овим путем благодарити свим пријатељима и познаницима, који лично, телеграфично или писмено изјавише нам своје саучешће и тиме нам тугу у велико ублажише.

Пивске Црквице, 30. јула 1912. године.

Ожалошћени: отац **Ђока**; браћа: **Марко, Лазо** и **Јевто — Поповићи** са родбином.

Р. 87, бр. 729, 1,1

Штампа Кр. Ц. Државне Штампарије